

Cirkulärnr: 1996:111
Diariernr: 1996/1930
Nyckelord: SUP
Handläggare: Louise Fernstedt
Sektion/Enhet: Skola och barnomsorg
Datum: 1996-06-28
Mottagare: Kommunstyrelsen
Grundskolan
Gymnasium
Vuxenutbildning
Rubrik: En satsning till tvåtusen!
Bilagor: "En satsning till tvåtusen!"
En resa på 1000 mil börjar med ett enda steg.
Arbetsgivarnytt nr 28:96
(Disketten och informationsbroschyren som omnämns
finns hos kommunens personalorgan)
Arbetsgivarnytt nr 34:96, Stödteam

-
Skola och barnomsorg
Louise Fernstedt, BS

1996-06-28

Kommunstyrelsen
Grundskolan
Gymnasium
Vuxenutbildning

En satsning till tvåtusen!

Med detta cirkulär vill vi informera om vårt arbete med de skolutvecklingsinsatser som blev en konsekvens av det nya läraravtalet och som beskrivs i bifogade skrift "En satsning till tvåtusen".

En stor del av våren har ägnats åt att planera och konkretisera utvecklingsinsatserna. För att ge rättmätig prioritering åt utvecklingsarbetet avser vi att lägga hela skolutvecklingsarbetet i ett särskilt projekt direkt underställt förbundsledningen. Arbetet kommer att ledas av Per Reinolf som därigenom lämnar förhandlingssektionen. Självfallet bedrivs hela projektarbetet i intimt samarbete med sektionen för skola och barnomsorg.

Vi beskriver nedan hur arbetet med de olika utvecklingsinsatserna till dags dato ser ut. För varje insats finns en ansvarig grupp bestående av personer från Kommunförbundet och från de bägge lärarorganisationerna. I det följande redovisar vi Kommunförbundets kontaktpersoner i projekten.

1. Skolan - träning för livslångt lärande

Denna punkt beskriver inte någon reell insats. Med skrivningen har vi snarare velat betona den samsyn kring skolans utveckling som präglat hela avtalsuppgörelsen.

2. Avtal 2000

Denna insats avser själva avtalskonstruktionen. För avtalet har tidigare redogjorts i cirkulär 1996:44, 1996:50 och 1996:78. Ansvarig: Per Reinolf

3. Vårförhandlingar med extra löneökningar för skolans förnyelse

Denna punkt tar sikte på de 10% extra löneökningstrymme för lärare som följer av avtalet. I en elektronisk konferens i SK Direkt, benämnd ÖLA 2000, erbjuds skolchefer och skolledare diskussion och information om såväl vårförhandlingar som annan avtalstillämpning. Mer information finns i Arbetsgivarnytt nr 28:96 som bifogas. Ansvarig: Per Reinolf

4. Råd för skolans förnyelse

Ett Råd för skolans förnyelse ska bildas med syftet att stimulera en fortgående utveckling av skolan. Rådets sammansättning ska garantera ett brett samhällsperspektiv. Just nu pågår arbete med att välja ut representanter i rådet. Vi avser att under sommaren erbjuda ett antal personer plats i rådet. Ansvarig: Per Reinolf

5. Framtidsscenarier om skolans roll och innehåll.

Tillsammans med ett antal företag och organisationer ska Kommunförbundet och lärarorganisationerna initiera ett scenariearbete kring skolans framtida roll. Detta blir en kommande uppgift för Rådet för skolans förnyelse.

Ansvarig: Bo Per Larsson

6. Samordning av utvecklingsinsatser för skolans förnyelse

Just nu pågår ett antal aktiviteter som har bäring på denna insats. Utbildningsdepartementet har just lagt ett betänkande om lärarutbildningarna som bl a rymmer förslag om regionala utvecklingscentra. Samtidigt har Riksrevisionsverket påbörjat en studie över statens roll i den lokala utvecklingen av skolan. Från Kommunförbundets sida ser vi det som angeläget att samtliga resurser för lokal skolutveckling läggs ut på det lokala planet. Inom ramen för denna insats kommer vi att verka för en sådan ordning. Ansvarig: Ingrid Lindskog

7. Lärarna lyfter Sverige

Detta är Lärarförbundets egna satsningar. De beskrivs i en skrift med samma namn. Kommunförbundets kontaktperson: Hans Forsman

8. Möjligheternas skola

Detta är Lärarnas Riksförbunds egna satsningar. De beskrivs i en skrift med samma namn. Kommunförbundets kontaktperson: Per Reinolf

9. Kvalitetsutveckling

Som grund för kvalitetsutmärkelsen Svensk skola finns ett kvalitetsverktyg anpassat till skolområdet från det inom näringslivet tillämpade SIQ-systemet. Utgångspunkten är ett systematiskt förbättringsarbete byggt på fakta och utgående från en helhetssyn på verksamheten. Ett antal introduktionsdagar i arbetet har genomförts under våren. Vid den Kommunala Skolriks-

dagen 1997 kommer utmärkelsen Svensk skola att delas ut för andra gången. För hösten planeras tillsammans med lärarorganisationerna ett utvecklingsarbete inom området "Kvalitetsarbete med start i klassrummet". Ansvarig Mats Söderberg

10. Nätverk för gruppstött handledning

Under ett par år har Kommunförbundet tillsammans med ett antal kommuner bedrivit utvecklingsarbete för arbete med större barngrupper i barnomsorgen. Just nu omfattar utvecklingsarbetet tolv kommuner. Detta arbete ska bilda underlag för en pilotutbildning i tre steg som beräknas starta 1997 och som syftar till att bredda insatserna till övriga kommuner. Närmare information och inbjudan kommer att gå ut i höst. Ansvarig Ylva Winberg

11. Lärares pedagogiska arbete med elev

Denna insats utgör en huvudpunkt i skolutvecklingsarbetet. Flertalet av insatserna kommer därför att utvärderas utifrån denna dimension. Detta sker bl a inom ramen för den "spetskommun"-satsning som vi beskriver nedan.

Inom lärarorganisationerna pågår just nu arbete med ett stödmaterial för lärarna, vars syfte är att fungera som "aptitretare" inför det nya. Materialet kommer att färdigställas under sommaren. Det är naturligt om viss del av planeringen inför hösten kan ägnas åt detta material. Materialet presenteras i bifogade informationsblad. Ansvarig: Per Reinolf

12. Inspirerande bilder av nya organisationsformer

Ett nätverksarbete omfattande ca 100 skolledare har nu arbetat i ett halvår med uppdraget att ta fram konkreta bilder av en USK-fri skola. Projektet avslutas vid årsskiftet varvid ett antal tänkbara organisationsformer dokumenteras och förs ut till bred diskussion. Vi hoppas att dessa ska kunna utgöra inspiration för skolledares arbete att tillsammans med de anställda i skolan utveckla den framtida skolan. I dagarna öppnar vi också en elektronisk konferens som vi erbjuder alla skolchefer att delta i. Så småningom kommer konferensen att utvidgas till övriga skolledare. Närmare information om anslutning till konferensen skickas ut i särskild ordning. Ansvarig: Hans Forsman

13. Flexibel arbetsorganisation för lärande

Insatsen samordnas med insats nr 20 nedan.

14. Ge föräldrar inflytande genom kunskap

Insatsen syftar till att genom en bred informationssatsning till elever och föräldrar skapa delaktighet i förändringsarbetet och därigenom påskynda utvecklingen av skolan. En mer detaljerad kommunikationsplan arbetas fram under hösten. Ansvarig Laila Edholm

15. Strategier, kompetensutveckling och programutveckling på IT-området

Arbetet med uppdatering av IT-guiden startar inom kort. Under vecka 44 arrangerar KK-stiftelsen i samråd med Utbildningsdepartementet, Skolverket, Högskoleverket och Svenska Kommunförbundet en mötesplats på

Sollentunamässan riktad till lärare. Avsikten är att genom seminarier och utställningar ge lärare tillfälle att ta del av IT-teknikens möjligheter. Ansvarig Olle Wendt.

16. *Lärare som ledare*

Skriften "Läraren som ledare" föreligger redan och har distribuerats till skolledarna. Ytterligare insatser kommer att initieras. Ansvarig Bo Per Larsson

17. *Etiska grundståndpunkter för lärare*

Som ett led i en ökad professionalisering av lärararbetet krävs vissa etiska grundståndpunkter att kunna samlas kring. Dessa tas fram av lärarorganisationerna. Kommunförbundets kontaktperson: Per Reinolf

18. *Tid för lärande*

Själva avtalskonstruktionen ger förutsättningar för skolorna att utforma sin kompetensutveckling på helt andra grunder än hittills. Det föråldrade studiedagssystemet ersätts av en tid för lärande som omfattar 104 timmar per anställd men som inte är knuten till individen utan till skolan som helhet. Det blir skolledaren och lärarna som tillsammans bedömer vilken kompetensutveckling som behövs. Det är också utifrån denna behovsbedömning som beställningar om utbildnings görs. Från Kommunförbundets sida kommer vi att stödja skolornas arbete med att göra behovsbedömningar och att formulera beställningar. Aktiviteter kring detta kommer att initieras under 1997. Ansvarig: Ingrid Lindskog

19. *Mina bästa argument*

Ett material, "Samtal för lärande", som syftar till att underlätta skolledarnas och lärarnas utvecklingssamtal är under utarbetande och föreligger under hösten. Ansvarig Per Reinolf

20. *Nätverk för ständigt lärande och förändrande*

Projektet syftar till att tillsammans med ett 30-tal kommuner pröva nya vägar att skapa flexibla arbetsorganisationer där lärare *tillsammans* kan utforska hur man skapar goda betingelser för elevernas lärande. Insatsen samordnas med insats nr 13. Finansiering har beviljats av Rådet för arbetslivsforskning, RALF. Projektet kommer att löpa under tre år. Ansvarig: Sofia Larsson

21. *En jämställd skola*

Projektet syftar till att ta fram ett material som illustrerar betydelsen av kön i det vardagliga arbetet i skolan, ett material som ska kunna användas som underlag för diskussioner i arbetslag eller för lärares egen reflektion. Insatsen ingår som ett led i Kommunförbundets Jämställdhetsberednings arbete. Materialet beräknas föreligga först under 1997. Ansvarig: Lotta Snickare

22. *Gruppstöd och kvalificerad handledning till skolledare*

Svenska Kommunförbundet kommer att tillsammans med Kommunförbunden i länen erbjuda alla skolledare stöd i nätverksform. Insatsen kommer att

differentieras efter de situationer som råder i respektive län. Kommunförbundet kommer att erbjuda särskilda utbildningssatsningar till de personer som tar på sig att vara samtalsledare i grupperna. Ansvarig: Hans Forsman

23. Skolledarnas kompetensutveckling

Den 23 maj mötte vi Skolledarna och Lärarförbundets skolledarförening för att tillsammans med dem diskutera vilka gemensamma insatser vi kan vidta för att utveckla det grundläggande kompetensutvecklingsstödet för skolledarna. En arbetsgrupp tillsattes med uppgift att gå igenom vilka grundläggande kunskaper dagens och morgondagens skolledararbete kräver. Avsikten är att sedan föra en diskussion med staten om hur vi tillsammans kan utveckla en bred grundläggande skolledarutbildning. Som ett led i detta arbete avsätter Kommunförbundet resurser som delfinansiering av en uppföljande studie kring gymnasieskolans ledningsfunktion som genomförs av Skolledarhögskolan i Örebro. Ansvarig: Louise Fernstedt

24. Forska om skolan också i skolan

En arbetsgrupp bestående av representanter för Kommunförbundet och lärarnas organisationer har påbörjat ett arbete som syftar till att främja och stimulera en utveckling och breddning av forskningen *i skolan*. En plan för gemensamma projekt kommer att föreligga under 1997. Ansvarig: Marianne Wedin.

25. Introduktionsår

Som en del av avtalet är parterna överens om att en nyutbildad lärare inleder sin första tillsvidareanställning med ett introduktionsår i form av 12 månaders automatisk provanställning. Under detta första år bör läraren följa ett introduktionsprogram under medverkan av handledare. Återkoppling bör ske till berörd lärarhögskola. Inledningsvis kommer vi att följa hur arbetet med introduktionsår utvecklas i kommunerna. Ansvarig: Laina Kämpe

Informationsinsatser

** Presseminarium*

Inför höstens skolstart kommer vi att tillsammans med lärarorganisationerna genomföra ett presseminarium den 15 augusti. Avsikten är att fördjupa journalisters kunskap om avtalet och dess förutsättningar att utveckla skolan, förmedla positiva exempel på pågående förändringsarbete och inspirera till ökad massmediebevakning. Ansvarig: Laila Edholm.

** Regionala konferenser med Kommunförbundets utbildningsberedning*

Vi finner det angeläget att de lokala skolpolitikerna aktivt deltar i utvecklingsarbetet. Mot den bakgrunden arrangerar vi tre regionala konferenser. Dessa avhålls på följande platser: Den 12-13 september i Umeå, den 19-20 september i Jönköping och den 26-27 september i Stockholm. Särskild inbjudan har gått ut. Ansvarig: Louise Fernstedt.

* *Engelsk version av "En satsning till 2000!"*

"En satsning till 2000!" har översatts till engelska. Med skriften följer också en mycket kort introduktion till avtalet. Ansvarig: Laila Edholm

Övriga insatser

Vid sidan om de insatser som beskrivs i "En satsning till 2000!" och som ligger inom ramen för det särskilda projektet vill vi också passa på att informera om några andra satsningar som kommer att genomföras och som har en direkt bäring på skolutvecklingen.

* *Översyn av skollagen*

Under 1997 kommer Kommunförbundet att se över förutsättningarna för en helt ny skollagstiftning som bättre speglar ett målrelaterat styrsystem och som i högre grad stödjer det utvecklingsarbete vi nu står inför. Arbetet samordnas med de förändringar i socialtjänstlagen som blir en följd av att barnomsorgen överförs till Utbildningsdepartementet. Arbetet startar i augusti med siktet inställt på att under 1997 kunna förelägga regeringen förslag till ny lagstruktur. Ansvarig: Håkan Torngren

* *Spetsprojekt*

Alla våra insatser på skolans område syftar i förlängningen till att bidra till förändringar i riktning mot ett livslångt lärande. När enskilda insatser beskrivs var och en för sig blir de lätt fragmentariserade. Helheten går förlorad. För att *gestalta* den förändring som pågår kommer vi att särskilt stödja utvecklingen i ett antal kommuner som ligger långt fram. Ansvarig: Louise Fernstedt

* *Elevinflytande*

Att åstadkomma ett reellt elevinflytande och ansvarstagande över läroprocesserna är något av en grundbult i utvecklingsarbetet. Vi avser att initiera nya insatser med det syftet. Ansvarig: Heidrun Kellner

* *Lokalernas utformning*

I många kommuner har den nya läroplanen redan gett upphov till diskussion om hur lokalernas utformning kan stödja en förändrad organisation och förändrade arbetsätt. Vi driver nu ett projekt i syfte att belysa hur en anpassad lokalutformning kan stödja förändring av verksamheten. Projektet kommer att redovisas i en idéskrift som visar exempel på genomförda förändringar från skolor runt om i landet. Ansvarig: Anders Nordh

* *Barn i riskzonen*

I en försvagad ekonomi är en samordning av resurserna ofta en förutsättning för att klara de uppgifter som lagstiftningen ålägger kommunerna. Sedan 1994 bedriver Svenska Kommunförbundet ett projekt för samverkan kring barn i riskzonen. I arbetsseminarier där kommunernas olika verksamheter finns företrädade planeras mål och strategier för ett förebyggande arbete kring

barn i riskzonen. Projektet har så här långt berört ett sextiotal kommuner. Projektet utvärderas under året. Ansvarig Sofia Larsson

Med detta cirkulär har vi velat ge en avspark för det femåriga förändringsarbete vi nu alla är berörda av. Vi hoppas att utvecklingsarbetet ska kunna föras i en konstruktiv dialog mellan oss och er. Som framgått ovan kommer ansvaret för genomförandet av insatserna i "En satsning till 2000!" att ligga på Per Reinolf. Han välkomnar alla synpunkter och idéer inför fortsättningen. Ni är naturligtvis också alltid välkomna att kontakta vem som helst av oss inom sektionen för diskussioner om den framtida skolan.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Sektionen för skola och barnomsorg

Louise Fernstedt

Bilagor:

"En satsning till tvåtusent"

En resa på 1000 mil börjar med ett enda steg.

Arbetsgivarnytt nr 28:96

(Disketten och informationsbroschyren som omnämns finns hos kommunens personalorgan)

Arbetsgivarnytt nr 34:96, Stödteam.